

Kaupunginhallitus 09.02.2026

Valtuustoaloite Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi opastein (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Ihalainen Leena
Sorvali Eetu
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 17.10.2025 tekemään valtuustoaloitteeseen Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Mikko Laakso sekä 43 muuta valtuutettua ovat 17.10.2025 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että Espoon kaupunki selvittää Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusalueen kulttuurihistorialliset arvot ja laatii suunnitelman opasteille, kylteille ja digitaalisille kanaville.

Espoossa Mäkkylän Komendantinmäen alueella sijaitsee ensimmäisen maailmansodan aikainen linnoitus, joka on osa niin sanottuja Helsingin linnoituksia. Alue kuuluu kansallisesti merkittävään kulttuurihistorialliseen kokonaisuuteen, jota rakennettiin ensimmäisen maailmansodan aikaan osana Pietarin puolustusjärjestelmää. Komendantinmäellä on edelleen nähtävissä useita taistelu- ja yhdyshautoja, kallioon louhittuja varastoluolia sekä betonirakenteisia suojahuoneita. Mäelle johtaa aikakaudelle tyypillinen mukulakivitie, joka on säilynyt poikkeuksellisen hyvin. Alueen historiallinen arvo on huomattava, mutta sen dokumentointi ja näkyväksi tekeminen paikan päällä on tällä hetkellä puutteellista. Historiallinen konteksti jää vierailijoille epäselväksi. Vaikka alueen historia näkyy esimerkiksi paikannimistössä, kuten Komendantinmäessä ja sen ympäristön kaduissa, itse alueella ei ole informatiivisia opasteita tai selkeitä viitteitä sen historialliseen merkitykseen. Tämä heikentää mahdollisuuksia hyödyntää aluetta kulttuuri- ja kotiseutukasvatuksessa, matkailussa ja asukkaiden paikallisidentiteetin vahvistamisessa. Me allekirjoittaneet valtuutetut ehdotamme, että: Espoon kaupunki selvittää ja tuo esille kulttuurihistorialliset arvot ja laatii suunnitelman niiden esiin

tuomiseksi opasteiden, kylttien ja mahdollisesti digitaalisten kanavien avulla. Tavoitteena on, että tämä Espoon historian merkittävä ja osin unohdettu osa tehdään ymmärrettäväksi ja saavutettavaksi nykyisille ja tuleville sukupolville. Tämä helpottaisi myös koululuokkien vierailua paikallisissa ja historiallisissa kohteissa.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Vastaus on valmisteltu yhteistyössä kaupunginmuseon ja kaupunkitekniikan keskuksen kesken.

Komendantinmäellä on useita ensimmäisen maailmansodan aikaisia linnoitteita

Komendantinmäellä on viisi ensimmäisen maailmansodan aikaista linnoitekohdetta: Tukikohta XXVIII:13 (Mäkkylä), Tukikohta XXVIII:18b (Mäkkylä), Tukikohta XXVIII:19 (Mäkkylä), Tukikohta XXVIII:20 (Mäkkylä) sekä Tukikohta XXVIII:tie (Mäkkylä). Näistä kolme ensimmäistä sisältää taistelu- ja yhdyshautoja sekä tuliasemia, Tukikohta XXVIII:20 (Mäkkylä) on luola, ja Tukikohta XXVIII:tie (Mäkkylä) koostuu kivetyistä tykkiteistä. Kaikki kohteet ovat suojeltuja muinaismuistolain (295/1963) 1§:n nojalla.

Alueen ulkoilureitin ja opastuksen kehittäminen on jo käynnissä

Kaupunkitekniikan keskuksella on suunnitelmissa Vahtirinne–Sotaleskensisilta-ulkoilureitin kehittäminen, joihin liittyy erityisesti kohde Tukikohta XXVIII:tie (Mäkkylä), mutta myös Tukikohta XXVIII:18b (Mäkkylä) sekä Tukikohta XXVIII:19 (Mäkkylä). Kaupunginmuseo on ollut suunnittelussa tiiviisti mukana. Alustavissa neuvotteluissa ulkoilureittejä Komendantinmäellä parannettaisiin lähinnä valaistusta ja opastusta lisäämällä. Suojellulle tykkitielle ei museon kannan mukaan voi tehdä merkittäviä muutoksia, eikä tykkitien pinta mahdollista esimerkiksi talvikunnossapitoa.

Parannetulle ulkoilureitille on myös suunnitteilla opastusta, johon sisältyisi varsinaisen kulunohjauksen lisäksi myös infokyltti alueen historiallisista arvoista. Reittisuunnitteluun on alustavasti ajateltu kuuluvan yksi tai kaksi infokylttiä. Ulkoilureitin kehittämisen aikataulusta ja rahoituksesta vastaa Kaupunkitekniikan keskus.

Yleisesti voidaan myös mainita, että kaupunginmuseolla on suunnitelmissa infokylttien tuottaminen Espoon valtakunnallisesti arvokkaille arkeologisille kohteille (VARK), joita on Espoossa 12. Nämä kohteet on määritelty Museoviraston vetämässä hankkeessa vuosien 2018 ja 2024 välillä.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Valtuustoaloite Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi opastein

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Mäkkylän Komendantinmäen linnoitusten historian tuomisesta näkyväksi opastein

Tiedoksi

